

TUTKIMUSSUUNNITELMA

LUOTTAMUKSEN RAKENTUMINEN LASTENSUOJELUN SOSIAALITYÖTÄ KOHTAAN (LURA)

Konsortiohankkeen osapuolet: Helsingin yliopisto ja Turun yliopisto

Konsortion johtaja: VTT, sosiaalityön dosentti, yliopistonlehtori Eveliina Heino

1. Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet

Helsingin ja Turun yliopiston LURA-konsortiohankkeessa tutkitaan luottamuksen rakentumista lastensuojelun sosiaalityötä kohtaan. Luottamuksen rakentumista lähestytään hyvinvointialueilla työskentelevien lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden, sosiaali- ja terveysalan (SOTE) ammattilaisten, sekä asiakkaina olleiden nuorten ja vanhempien näkökulmista. Näin ollen luottamusta lastensuojeluun tarkastellaan kahdella tasolla; lastensuojelun moniammatillisessa yhteistyössä ja asiakassuhteissa. Tutkimushankkeen tavoitteena on: (1) *tarkastella luottamuksen rakentumista teoreettisesti ja käytännön tasolla*, (2) *tuottaa tutkimusperusteista tietoa luottamuksen rakentumisen prosessista ja siihen vaikuttavista tekijöistä sekä (3) kehittää luottamusta tukevia käytäntöjä ja menetelmiä lastensuojelun sosiaalityön kontekstissa.*

Luottamus yhteiskunnan instituutioihin määritellään usein myönteiseksi ilmiöksi, joka edistää demokratiaa, hyvinvointia, solidaarisuutta ja yhteiskunnan vakautta (Bolger & Walters 2019; Rothstein & Stolle 2008). Tutkimuskirjallisuudessa luottamus esitetään yhteiskunnallisesti hyvin merkityksellisenä ilmiönä, mutta siinä on keskitytty pääosin luottamuksen määrään ja sen seurausten tarkasteluun ja vähemmän luottamuksen syntymekanismeihin. Myös sosiaalityön ja lastensuojelun tutkimuksessa luottamuksen merkitys tunnustetaan erityisesti asiakkaan ja työntekijän yhteistyön sujumisen kannalta. Luottamuksen käsitettä käytetään usein kuitenkin määrittelemättä ja erittelemättä sen sisältöjä, mikä vaikeuttaa luottamuksen teoreettista ja empiiristä tarkastelua sekä luottamusta rakentavien menetelmien luomista.

LURA-hankkeen johtaja Eveliina Heino on aiemmissa tutkimuksissaan (2023; 2020; 2018; 2016) määritellyt sosiaalityön kohtaamisissa rakentuvan luottamuksen *institutionaaliseksi luottamukseksi*, joka voi kulloisessakin asiakassuhteessa kohdistua eri kohteeseen, kuten esimerkiksi työntekijän pätevyyteen, oikeudenmukaiseen kohteluun tai siihen, että saa apua tarvittaessa. *LURA-hankkeessa laajennetaan institutionaalisen luottamuksen tarkastelua lastensuojelun sosiaalityön kontekstissa.*

Luottamuksen tutkimus on ajankohtaista lastensuojelun valtakunnallisessa kehittämisessä, sillä lastensuojelun lainsäädännön kokonaisuudistus on käynnistynyt ja sen visio on lapsen ja hänen läheistensä luottamus lastensuojeluun sekä sen vaikuttavuuteen (Valtioneuvosto 2023). LURA-hanke tuottaa tutkimusperustaista tietoa luottamuksen rakentumisesta ja sitä voidaan käyttää lainsäädännön uudistamisen tukena. Hankkeessa tuotettua tietoa välitetään myös suoraan hyvinvointialueille ja lastensuojelun sosiaalityön käytäntöihin. Hankkeen tutkijat tekevät yhteistyötä Varsinais-Suomen, Pirkanmaan sekä Päijät-Hämeen hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa. Näillä alueilla toimivat lastensuojelun sosiaalityöntekijät sekä valtakunnallisten lastensuojelujärjestöjen ja yhdistysten edustajat osallistuvat aineiston keruun suunnitteluun ja

alustavien tutkimustulosten arviointiin sekä luottamusta rakentavien toimintatapojen muotoiluun hankkeen aikana järjestettävissä työpajoissa. Lisäksi hankkeen tutkijat tekevät opetustyötä sosiaalityön perus- ja erikoistumiskoulutuksessa. He tuottavat koulutusmateriaalia ja välittävät tuoretta tutkimusperustaista tietoa sosiaalityön opiskelijoille ja sosiaalityötä tekeville hyvinvointialueiden ammattilaisille kahdessa yliopistossa järjestettävän sosiaalityön koulutuksen kautta.

1.1. Tutkimushankkeen merkitys suhteessa nykytietämykseen sekä tutkimukselliset lähtökohdat

Luottamusta yhteiskunnallisiin instituutioihin on kuvattu sujuvan asioinnin (Kotkavirta 2002), palveluiden laadun (Lappi-Seppälä ym. 1999) ja legitimitietin osoituksena (Ilmonen 2002). Luottajan näkökulmasta katsottuna luottamuksen nähdään lisäävän ennustettavuutta, vähentävän ahdistusta ja epäilyä sekä vapauttavan resursseja, sillä luottaessaan ei joudu olemaan jatkuvasti valppaana (Sztompka 1996). Tällöin luottamus voidaan määritellä odotukseksi toisen osapuolen hyvän tahtoisuudesta itseään kohtaan (Heino 2016; Heino & Lillrank 2020). Se, mitä luotetaan toisen osapuolen tai instituution haltuun, voi olla identiteetin osa, kuten itsestään kertominen, tai läheinen ihminen, kuten oma lapsi tai iäkäs vanhempi (Sevenhuijsen 1998). Näin ollen valta ja haavoittuvuus ovat aina läsnä luottamussuhteessa, sillä luottaja on riippuvainen luotetusta jonkin hänelle tärkeän asian tai henkilön vuoksi (Baier 1994).

Tutkimuskirjallisuudessa yleinen ja klassikoksi muodostunut tapa on jakaa luottamus eri lajeihin, joita ovat luottamus henkilöitä ja abstrakteja järjestelmiä tai instituutioita kohtaan (Luhmann 1988). Sosiaalityön moniammatillisissa yhteistyösuhteissa ja asiakaskohtaamisissa luottamuksen eri tasot ovat usein läsnä. Yhtäältä niissä on kyse henkilöiden välisistä yksittäisistä kohtaamisista, toisaalta sosiaalityöntekijä toimii myös edustamansa instituution edustajana. Tällöin yksittäiset asiakaskohtaukset voivat vaikuttaa myös luottamukseen tiettyä instituutiota tai koko yhteiskuntaa kohtaan (Heino & Lillrank 2020; Heino 2018; 2016; Turtiainen 2012; Kortteinen & Elovainio 2012).

1.2 Lastensuojeluun kohdistuvan luottamuksen merkitys moniammatillisessa yhteistyössä sekä asiakassuhteissa

Suomessa on tieteellistä lastensuojelun luottamusta tarkastelevaa tutkimusta hyvin vähän (esim. Isola ym. 2022), ja kansainvälisiä tutkimuksia on vain joitakin (Skivenes & Benbenishty 2022; Juhasz & Skivenes 2017; Gilbert ym. 2011). Aihe on kuitenkin merkityksellinen, sillä sosiaalityöntekijöillä on keskeinen rooli lastensuojelun ja lapsen edun toteuttajina. Lastensuojelua tehdään myös monialaisena ja moniammatillisena työnä, ja vuoden 2023 alussa aloittaneiden hyvinvointialueiden ja sosiaali- ja terveydenhuollon integraation tavoitteena on entisestään vahvistaa lastensuojelun monialaista toteutumista. Eri viranomaisten kuten sote-alan ammattilaisten on tuettava huoltajia heidän kasvatustehtävässään ja pyrittävä tarjoamaan perheelle tarvittavaa tukea riittävän varhain sekä ohjattava lapsi tarvittaessa lastensuojelun piiriin (Lastensuojelulaki 417/2007, § 2, 10, 14). Lastensuojelun moniammatillista kehittämistä on tehty

pitkään, mutta luottamuksen rakenteita ja niiden merkitystä moniammatillisissa yhteistyösuhteissa ei ole kuitenkaan tutkittu. Luottamusta rakentaviin tekijöihin voi liittyä esimerkiksi ammattilaisten välinen hyvä kommunikaatio ja tietojen jakamisen avoimuus, kun taas sitä heikentäviin tekijöihin liittyy epätietoisuus yhteistyökumppaneiden työn tarkoituksesta (McLaughling 2016). Lastensuojelun toimenpiteet nähdään herkästi kiistanalaisina, sillä lastensuojelulla on valta puuttua lapsen ja perheen oikeuksiin ja yksityisyyteen. Sosiaalityöntekijän kaksoisrooli sekä tuen tarjoajana että kontrollin harjoittajana voi vaikuttaa muiden ammattilaisten luottamukseen lastensuojelua kohtaan ja yhteistyön toimivuuteen.

Lastensuojelun tehtävänäloihin kuuluvat kiireelliset toimet, lastensuojelun tarpeen arviointi, avohuolto, sijaishuolto ja jälkihuolto. Luottamuksen rakentaminen on keskeisellä sijalla kaikilla lastensuojelun tehtävälajoilla ja sillä on suuri merkitys asiakassuhteissa. Aiempien tutkimusten mukaan luottamuksen rakentuminen sosiaalityöntekijän ja asiakkaana olevan lapsen välillä on erityisen tärkeää, jotta sosiaalityöntekijä saa tietoa lapsen tilanteesta ja voi puuttua mahdollisimman varhaisessa vaiheessa lapsen hyvinvointia uhkaaviin tekijöihin (Lefevre ym. 2017; Cossar ym. 2013). Vanhempien luottamus lastensuojeluun ja sosiaalityöntekijään on puolestaan merkityksellistä, jotta lapsi ja perhe saavat tarvitun tuen, ja jotta muutostyö on mahdollista (Mason ym. 2020). Vanhempien luottamus tai epäluottamus sosiaalityöntekijään vaikuttaa usein suoraan myös siihen, miten lapset suhtautuvat sosiaalityöntekijään tai esimerkiksi mahdolliseen sijaishuoltopaikkaan (Heino tulossa 2024).

1.3. Tutkimuskysymykset

LURA-hanke vastaa seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

1. Mistä tekijöistä luottamus lastensuojelua kohtaan rakentuu, ja mitä seurauksia sillä on sosiaalityöntekijöiden, lastensuojelun kanssa yhteistyötä tekevien SOTE-ammattilaisten sekä asiakkaana olleiden nuorten ja vanhempien näkökulmista tarkasteltuna?
2. Millä konkreettisilla keinoilla luottamusta lastensuojelua kohtaan voidaan rakentaa asiakastyössä ja moniammatillisessa yhteistyössä?

1.4. Tutkimuksen avulla syntyvät tutkimustulokset ja niiden tieteellinen vaikuttavuus, mahdollisuus tieteellisiin läpimurtoihin ja tutkimuksen uudistumiseen

1. Hanke kehittää erityisesti luottamuksen teoriaa, mikä on sosiaalityön tutkimuksessa uutta sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Ilmiön tarkastelu eri toimijoiden (sosiaalityöntekijät, sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, nuoret sekä vanhemmat) näkökulmista, ja eri aineistojen valossa edistää luottamuksen rakentumisen prosessien jäsentämistä.
2. Hanke lisää ymmärrystä lastensuojelun asiakasprosesseista sekä työntekijän ja asiakkaiden välistä luottamusta edistävästä ja estävästä tekijöistä.
3. Hanke lisää ymmärrystä lastensuojelun monialaisesta yhteistyöstä sekä sosiaalityöntekijän ja sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten välisen luottamuksen tasosta ja luottamusta edistävästä sekä estävästä tekijöistä.
4. Hanke tuottaa käytäntösuosituksia luottamuksen rakentamiseen lastensuojelun kontekstissa.

5. Hanke sijoittuu ensisijaisesti hankehaun painopistealueelle yksi, eli on sosiaalityötä sosiaali- ja terveydenhuollon etuuksien ja palveluiden järjestelmässä koskeva tutkimus. Lisäksi hanke kiinnittyy painopistealueeseen neljä, eli on erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden elämäntilanteisiin ja palvelutarpeisiin kohdistuva tutkimus, sillä kyse on niiden lasten ja nuorten saaman tuen tutkimisesta, joiden hyvinvointi on tavalla tai toisella vaarantunut.
6. Kokonaisuudessaan hankkeessa tuotetun tutkimuksen avulla saadaan arvokasta tietoa paitsi lastensuojelun toiminnasta, myös moniammatillisten yhteistyösuhteiden edellytyksistä, perheiden kanssa työskentelemisestä, ja siitä, mitkä tekijät toimivat esteenä luottamuksen rakentumiselle. Tutkittua tietoa voidaan hyödyntää moniammatillisen lastensuojelun ja sosiaalityön asiakasprosessien kehittämiseen.
7. Tiivis yhteistyö hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungin alaisuudessa toimivien sosiaalityöntekijöiden sekä paikallisten ja valtakunnallisten lastensuojelutyötä tekevien järjestöjen ja yhdistysten kanssa mahdollistaa tutkimustiedon jalkautumisen käytäntöön sekä tutkimuksen kytkeytymisen hyvinvointialueiden sosiaalityöhön.

2. Tutkimushankkeen toteutus

Tutkimushanke toteutetaan Helsingin ja Turun yliopistojen yhteistyönä, ja sen toteuttamiseen osallistuu useita tutkijoita. Yliopistot ovat lupautuneet tarjoamaan hankkeelle tarvittavan infrastruktuurin ja hankkeeseen osallistuvat tutkijat ovat aiemmin tehneet sekä tutkimukseen että opetukseen liittyvää yhteistyötä. Näin ollen tutkimusryhmän yhteistyösuhteet ovat vakiintuneet ja toimivat. Hanke jakautuu kahteen työpakettiin (myöh. TP). Nimetyt vastuulliset tutkijat kantavat päävastuun työpaketeista, jotka jakautuvat seuraavalla tavalla:

TP 1. Luottamuksen rakentuminen lastensuojelua kohtaan: lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden ja SOTE-ammattilaisten näkökulma

Vastuullinen tutkija: Anne-Mari Jaakola, YTT (UTU)

Tutkijatohtori: Tuuli Lamponen, YTT (HY)

Tutkijatohtori: Enna Toikka, VTT (UTU)

Tässä työpaketissa tutkitaan luottamuksen rakentumisen osatekijöitä lastensuojelun ja SOTE-ammattilaisten moniammatillisissa käytännöissä ja yhteistyösuhteissa. Tutkimuksessa vastataan seuraaviin kysymyksiin:

- Mikä on sosiaali- ja terveystieteiden ammattilaisten luottamuksen taso lastensuojelua kohtaan hyvinvointialueilla? Mistä osatekijöistä lastensuojelua kohtaan koettu luottamus tai epäluottamus rakentuvat?
- Miten sosiaalityöntekijät rakentavat luottamusta asiakassuhteissaan?
- Entä millainen on lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden moniammatillista yhteistyötä kohtaan kokema luottamus ja mistä osatekijöistä se rakentuu?

Työpaketin aineisto koostuu seuraavista osista: 1) monimenetelmällinen kysely SOTE-alan ammattilaisille, jotka toimivat Varsinais-Suomen, Pirkanmaan sekä Päijät-Hämeen hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungin alaisuudessa (tavoiteltava N=800), ja 2) fokusryhmähaastattelut, joihin osallistuu hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin lastensuojelun avohuollossa, sijaishuollossa ja jälkihuollossa työskenteleviä sosiaalityöntekijöitä (N=30).

Luottamusta tutkitaan tarkastelemalla sitä neljällä osa-alueella Skivenesin ja Benbenishtyn (2022) jakoa soveltaen: yleisenä luottamuksen tasona lastensuojelujärjestelmää ja moniammatillista yhteistyötä kohtaan, luottamuksena lastensuojelun toiminnan vaikuttavuutta kohtaan, luottamuksena lastensuojelun sosiaalityöntekijöitä kohtaan ja luottamuksena lastensuojelun toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä kohtaan.

TP 2. Luottamuksen rakentuminen lastensuojelun asiakastyössä: asiakkaina olleiden nuorten ja vanhempien näkökulma

Vastuullinen tutkija: Laura Tarkiainen, VTT (HY)

Väitöskirjatutkija: Tanja Koskinen, VTM (HY)

Työpaketin tutkimuksen tavoitteena on keskittyä luottamuksen mekanismeihin, sisältöihin ja prosesseihin lastensuojelun asiakkaiden näkökulmasta. Työpaketissa vastataan seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

- Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet lastensuojelun asiakkaana olleiden nuorten ja vanhempien luottamuksen tai epäluottamuksen muodostumiseen lastensuojelua kohtaan?
- Mitä seurauksia luottamuksella tai epäluottamuksella lastensuojelua kohtaan on ollut nuorille ja vanhemmille?
- Miten luottamusta tulisi nuorten ja vanhempien mukaan rakentaa lastensuojelun asiakassuhteissa sekä laajemmin yhteiskunnassa?

Työpaketin tutkimusaineistona on 18–29-vuotiaiden nuorten kokemusasiantuntijoiden fokusryhmähaastattelut (N=25) ja yksilöhaastattelut (N=25). Lisäksi aineistona on lastensuojelun asiakkaina olleiden lasten kokemusasiantuntijavanhempien yksilöhaastatteluita (N=35). Kokemusasiantuntijoiden näkemysten tarkastelu on merkityksellistä, koska lastensuojelun kokemusasiantuntijoihin kohdistuvaa tieteellistä tutkimusta on Suomessa vähän. Kokemusasiantuntijat ovat kuitenkin olleet vahvasti sosiaalityön kehittämistoiminnassa mukana, ja kokemusasiantuntijuuden merkitys on tunnustettu laajasti sosiaalityössä ja lastensuojelussa (Terveys- ja hyvinvoinnin laitos 2022). Työpaketissa luottamusta lähestytään vuorovaikutussuhteissa rakentuvana prosessina ja huomion keskiössä ovat lasten ja vanhempien luottamukselle antamat sisällöt ja merkitykset.

2.1. Työsuunnitelma ja aikataulu

Hankkeessa noudatetaan käytäntötutkimuksen (Satka ym. 2016) periaatteita, mikä näkyy siinä, että tutkimuksen eri vaiheisiin osallistuvat tutkijoiden lisäksi hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungin alaisuudessa työskentelevät lastensuojelun sosiaalityöntekijät sekä valtakunnalliset lastensuojelujärjestöt ja yhdistykset. Tällöin tutkimus sekä kehittämistyö ovat vahvasti nivoutuneet yhteen. Kehittämistyötä lähestytään osallistujien yhteisöllisenä prosessina, jossa edellinen vaihe ohjaa seuraavaa, tutkimus tapahtuu hyvin lähellä lastensuojelun käytäntöjä ja tutkimustulokset palautetaan takaisin käytäntöön yhteistyökumppaneiden ja heidän verkostojen sekä yliopistotasaisen sosiaalityön koulutuksen kautta.

1. Hankkeen suunnitteluvaiheessa (5/2024) järjestetään suunnittelutyöpajoja yhteistyöorganisaatioiden edustajien kanssa (N=5). Työpajoihin kutsutaan sekä järjestöjen edustajia että lastensuojelun avohuollossa, sijaishuollossa ja jälkihuollossa työskenteleviä sosiaalityöntekijöitä. Valtakunnallisissa suunnittelupajoissa tehdään alustavia suunnitelmia aineistojen keruusta ja tutkimusasetelmista sekä luodaan yhdessä tarkempia kysymyksenasetteluita luottamuksen kysymyksiin liittyen. Kuhunkin työpajaan osallistuu kahdeksan henkilöä eri yhteistyöorganisaatioista.
2. Uuden aineiston tuotannon ja alustavien analyysien vaiheessa (3/2024–12/2024) haetaan tutkimuslupia, tuotetaan uusia aineistoja sekä tehdään aineiston alustavia analyysejä.
3. Analyysivaiheessa (4/2025) järjestetään uudet työpajat (N=5) yhteistyöorganisaatioiden edustajien kanssa, jossa tutkijat esittelevät tutkimustuloksiaan. Työpajojen tarkoituksena on tuoda yhteiseen keskusteluun tutkijoiden tekemiä tulkintoja ja luoda yhteisiä suunnitelmia siitä, miten tutkimustuloksia olisi mahdollista hyödyntää lastensuojelun käytännöissä. Tällöin hahmotellaan käytäntösuosituksia, joita voi käyttää luottamuksen rakentamisen tukena lastensuojelun sosiaalityössä, ja tehdään konkreettinen suunnitelma niiden levittämiseksi käytäntöön.
4. Tutkimustulosten julkaisuvaiheessa (03–11/2025) tutkijat viimeistelevät julkaisujaan ja esittelevät tutkimustuloksiaan sosiaalityön tutkimuksen kentällä ja yleistajuisesti muun muassa blogitekstien ja mielipidekirjoitusten muodossa. Kanssakirjoittajiksi kutsutaan myös yhteistyöorganisaatioiden edustajia.
5. Tutkimushankkeen loppuseminaarissa (11/2025) esitellään hankkeen tuloksia sekä tulosten hyödynnettävyyttä lastensuojelun sosiaalityössä laajasti aiheesta kiinnostuneille toimijoille, kuten sosiaalipalveluiden kehittämistyötä tekeville ja järjestöille.

2.2. Tutkimusaineisto ja tutkimusmenetelmät

Tutkimuksessa kerätään aineistoja Varsinais-Suomen, Pirkanmaan sekä Päijät-Hämeen hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungin alueella. Aineistot ja työpaketit on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Taulukko 1. Tutkimushankkeessa käytettävät aineistot

Aineistot	TP
-----------	----

Hyvinvointialueiden ja yhteistyöorganisaatioiden yhdessä tuotetut työpaja-aineistot (N=10)	TP 1 ja 2
Monimenetelmällinen kyselyaineisto hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin SOTE- ammattilaisille (tavoiteltava N=800)	TP 1
Hyvinvointialueiden lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden haastattelut (N=30)	TP 1
Nuorten kokemusasiantuntijoiden fokusryhmähaastattelut (N=25) ja yksilöhaastattelut (N=25)	TP 2
Kokemusasiantuntijavanhempien yksilöhaastattelut (N=35)	TP 2

Tutkimushanke nojaa sekä laadulliseen että määrälliseen tutkimusperinteeseen. Monipuolinen aineistonkeruu ja eri tavoin tuotettu tutkimustieto mahdollistaa luottamuksen teeman tarkastelun eri tasoilla ja eri näkökulmista. *Yksilöhaastatteluilla* saadaan tietoa ihmisten käsityksistä, ja silloin myös elämäntilanteeseen, organisaatioon ja paikallisuuteen liittyvät kontekstuaaliset kysymykset tulevat näkyviin. *Fokusryhmähaastattelut* ja *työpajat* soveltuvat erityisen hyvin sen tutkimiseen, millä tavoin haastateltavat muodostavat yksilöllisten käsitysten perusteella yhteistä ymmärrystä ja neuvottelevat siitä. Sote-ammattilaisille suunnattu *kysely* tuottaa tietoa luottamukseen yhteydessä olevista ja sen rakentumista selittävästä tekijöistä moniammatillisissa yhteistyösuhteissa. Laadullisten aineistojen analyysissä käytetään erilaisia analyysimenetelmiä, kuten temaattista analyysia, diskurssianalyysia ja positioanalyysia. Tällöin huomion kohteena ovat sekä puheen sisällöt että erilaiset puhettavat. Määrällisen aineiston analyysimenetelminä käytetään suoraa jakaumia, ristiintaulukointia sekä keskiarvovertailuja. Lisäksi muun muassa pääkomponenttianalyysillä ja regressioanalyysillä kuvataan, mistä osatekijöistä luottamus lastensuojelussa rakentuu ja mitkä tekijät selittävät sitä.

2.3 Tutkimusympäristö

Tutkimushanke toteutuu kahden yliopiston konsortiona. **Helsingin yliopisto (HY)** on Suomen suurin ja vanhin tiedekorkeakoulu. Valtiotieteellisessä tiedekunnassa tehdään lastensuojelua, lapsia ja perheitä koskevaa tutkimusta. Hankkeen PI Eveliina Heino toimii lastensuojelun erikoistumiskoulutuksen yliopistonlehtorina, mikä paitsi luo hankkeelle hyvät puitteet, se myös vahvistaa tutkimuksen ja opetuksen välistä yhteistyötä. Tutkimushanke tulee sijoittumaan Helsingin yliopiston sosiaalityön tieteenalaan kuuluvan **Helsinki Practice Research Centren (HPRC)** alle. HPRC:n tavoitteena on toteuttaa sosiaalityön käytännön kehittämistä palvelevaa tutkimusta yhdessä eri toimijoiden kanssa sekä tukemalla tutkimustiedon hyödyntämistä käytännössä. Tämä puolestaan mahdollistaa hankkeen tulosten jalkauttamista käytäntöön. HPRC:ssä hankkeelle muodostetaan tutkimuksen etenemistä tukeva ohjausryhmä, johon kuuluu

sekä lastensuojelun tutkijoita että käytännön toimijoita. Ohjausryhmä kokoontuu 3 kertaa hankkeen aikana.

Turun yliopisto (TY) tarjoaa tutkimushankkeelle laaja-alaisen ja monitieteisen tutkimusyhteisön. Sosiaalityön tutkimuksen vahvuuksia ovat lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja lastensuojelukysymysten monialainen ja monimenetelmällinen tutkimus. Moniammatillinen osaaminen on ollut Turun yliopiston sosiaalityön koulutuksen ja tutkimuksen painoaloja jo vuosien ajan. Moniammatillinen opetuskliniikka on tutkimus- ja opetusympäristö, jossa erikoistutkija Anne-Mari Jaakola on tehnyt opetustyötä.

2.3. Riskien arviointi ja vaihtoehtoinen toteutustapa

Tutkimushankkeen empiirisessä toteutuksessa on vähäisesti riskejä seuraavista syistä:

- Aineiston keruussa käytetään sellaisia menetelmiä, jotka on todettu toimiviksi aiemmissä tutkimuksissa.
- Suurimmalla osalla hankkeen tutkijoista on yhteistä työskentelyhistoriaa, ja yhteistyösuhteet ovat vakiintuneet, mikä helpottaa ja nopeuttaa hankkeen tavoitteiden saavuttamista ja tutkimustulosten julkaisemista.
- Kokeneemmat tutkijat tukevat nuorempia tutkijoita ja hankkeessa tuotetaan yhteisjulkaisuissa eri uravaiheissa olevien tutkijoiden kesken.

Riskejä voi kuitenkin liittyä siihen, saadaanko kaikkia tutkimuksen kohderyhmiä tavoitettua siinä määrin kuin on suunniteltu. Kuitenkin tutkijoiden laajat verkostot sekä tiivis yhteys järjestöihin ja eri hyvinvointialueilla työskenteleviin lastensuojelun sosiaalityöntekijöihin auttaa tutkijoita tavoittamaan tutkittavia myös yhteistyökumppaneiden kautta. Työpaketista vastuussa olevat henkilöt ovat väitelleet ja heillä on laajaa kokemusta tutkimushankkeissa työskentelystä sekä erilaisten tutkimusaineistojen tuottamisesta. Tämä tarkoittaa sitä, että aineistonkeruun kohdatessa haasteita vaihtoehtoiset aineistokeruusuunnitelmat on mahdollista toteuttaa nopealla aikataululla.

Erilaisten aineistojen yhdistäminen saman tutkimushankkeen alle voi tuottaa riskejä. Riskit on kuitenkin minimoitu jakamalla hanke eri työpaketteihin. Tällöin vastuullisilla tutkijoilla on tarkasti määritelty ja hallittavissa oleva vastuualue. Tiiviiden yhteistyömuotojen luominen heti hankkeen alussa mahdollistaa yhteisen tavoitteen säilyttämisen eri toimijoiden kesken. Lisäksi tutkijat ovat verkostoituneita muihin tutkimushankkeisiin ja tutkimusryhmiin, mikä tukee heitä tutkimustyössään.

2.4 Konsortion lisäarvo

Helsingin ja Turun yliopistojen konsortio lisää merkittävästi hankkeen tutkimuksellista ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta, sillä nämä yliopistot ovat lastensuojelun sosiaalityön tutkimuksen keskeisiä toimijoita Suomessa. Kaikki hankkeeseen kuuluvat tutkijat ovat laillistettuja sosiaalityöntekijöitä ja sosiaalityön tutkijoita ja heillä on vahva ammatillinen tieto- ja osaamisperusta, mutta jokaisella heistä on myös toisiaan täydentäviä metodologisia ja temaattisia kiinnostuksen kohteita. Yhdistämällä tutkijoiden asiantuntijuus aineistonkeruussa ja analyysissa voidaan tuottaa merkityksellistä uutta tutkimustietoa ja kehittää lastensuojelun käytäntöjä.

Hankkeen maantieteellinen kattavuus lisää puolestaan hankkeen tutkimustulosten käytännön vaikuttavuutta.

3. Tutkimusryhmä ja yhteistyötahot

3.1 Tutkimushankkeessa työskentelevät henkilöt ja heidän hankkeen kannalta keskeiset ansiot

Hankkeen 1. vastuullinen johtaja on VTT, sosiaalityön dosentti, sosiaalityön yliopistonlehtori **Eveliina Heino** (HY). Hän on viimeisten 12 vuoden aikana tutkinut lapsi- ja perhepalveluiden toimintaa sekä luottamuksen kysymyksiä sosiaalityössä. Heino on tehnyt tutkimusta ja kansainvälistä yhteistyötä tutkimus-, opetus- ja kehittämishankkeissa. Parhailtaan Heino toimii lastensuojelun sosiaalityön erikoistumiskoulutuksen lehtorina Helsingin yliopistossa sekä tutkijatohtorina Åbo Akademiassa. ***Heino vastaa LURA-hankkeen kokonaistoteutuksesta ja toimii hankkeen vastuullisena johtajana koko hankkeen ajan osana lehtorin työtään.***

Hankkeen 2. vastuullinen johtaja on YTT erikoistutkija **Anne-Mari Jaakola** (TY). Hänen tutkimusalaansa on lapsen tilanteen arvioinnin käytännöt lastensuojelussa. Hän tutkii myös lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden päätöksentekoa ja harkintaa. Jaakolan metodologinen ote on määrällinen. Hän on toteuttanut laajoja kyselytutkimuksia ja tuottanut isoilla aineistoilla valtakunnallista tutkimustietoa lastensuojelusta. Jaakolalla on pitkä opetuskokemus moniammatillisesta klinikkaopetuksesta Turun yliopistossa. Hän tekee opetus- ja tutkimustyön ohella lastensuojelun perhehoidon sosiaalityöntekijän työtä. ***LURA-hankkeessa hän vastaa erityisesti ensimmäisen työpaketin suunnittelusta ja toteutuksesta. (6 työkuukautta)***

YTT, **Tuuli Lamponen** (HY) työskentelee Helsingin yliopistossa sosiaalityön yliopistonlehtorina. Lisäksi Lamponen toimii lastensuojelun sosiaalityön erikoistumiskoulutuksen lehtorina Tampereen yliopistossa. Hänellä on kokemusta lastensuojelun asiakas- ja kehittämistyöstä, sekä työnohjaajana toimimisesta. Lamposen tutkimuskiinnostus kiinnittyy lastensuojelussa tapahtuvaan arviointiin ja päätöksentekoon sosiaalityön ammatillisena ja institutionaalisenä tehtävänä. Väitöskirjatutkimuksessaan hän tarkasteli sosiaalityöntekijöiden päätöksentekoa kiireellisten sijoitusten kohdalla. ***Hankkeessa hän sijoittuu Helsingin yliopistoon ja keskittyy LURA-tutkimushankkeessa ensimmäisen työpaketin tutkimukseen osana lehtorin työtään. (4 työkuukautta)***

VTT, sosiaalityön yliopistonlehtori ja tutkijatohtori **Laura Tarkiainen** (HY, on tutkimusvapaalla Tampereen yliopistosta) työskentelee LURA-hankkeessa toisen työpaketin vastuullisena tutkijana. Tarkiaisella on laaja-alaista työkokemusta eri kotimaisissa ja kansainvälissä tutkimushankkeissa, joissa on keskitytty laadullisten aineistojen analyysiin. Tarkiaisella on myös pitkä kokemus sosiaalityön käytännön opetuksesta, ja hän on tehnyt lastensuojelua koskevaa yliopistopedagogista tutkimusta. ***(12 työkuukautta)***

VTT **Enna Toikka** (TY) on tutkinut lasten ja lapsiperheiden koetun hyvinvoinnin ja taloudellisen eriarvoisuuden kysymyksiä kahdessa tutkimushankkeessa. Lisäksi hän on työskennellyt lastensuojelun avohuollossa. Toikka työskentelee tutkimushankkeessa

erikoistutkijana ensimmäisessä työpaketissa erityisesti kyselyn suunnittelussa ja toteutuksessa. (22 työkuukautta)

VTM, väitöskirjatutkija, **Tanja Koskinen** (HY) työskentelee Tulevaisuuden lastensuojelu - hankkeessa erikoissuunnittelijana kehittäen monitoimijaisuutta lastensuojelussa ja lapsiperheiden palveluissa. Koskisella on pitkä työkokemus lastensuojelun asiakastyöstä ja hän on toiminut myös asiantuntijatyössä kehittäen lapsi- ja perhepalveluita. Väitöstutkimuksessaan hän keskittyy nuorten ja vanhempien kokemusasiantuntijoiden näkökulmiin työpaketissa kaksi. (22 työkuukautta)

3.2 Yhteistyötahot ja heidän keskeiset ansionsa hankkeen kannalta

Hankkeen vahvuutena ovat vahvat yhteydet lastensuojelun sosiaalityön keskeisiin eri sektoreiden toimijoihin. Yhteistyötahot toimivat lastensuojelun sosiaalityön käytännöissä, mikä edistää sekä aineiston keruuta ja analyysiprosessia että tutkimustulosten jalkauttamista käytäntöön.

Järjestöt ja yhdistykset

Lastensuojelun keskusliitto, erityisasiantuntija Annukka Paasivirta, **SOS-lapsikylä**, ehkäisevän työn johtaja Elina Stenvall, **Perhekuntoutuskeskus Lauste**, hankepäällikkö Minttu Kallio, **Pelastakaa lapset ry**, Palveluyksikkötoiminnan johtaja Anu Pajula, **Kasvatus- ja perheneuvonta ry**, toiminnanjohtaja Sanna Välimäki.

Hyvinvointi-alueet sekä yhteyshenkilöt

Pirkanmaan hyvinvointialue, Lastensuojelun avo- ja sijaishuollon sosiaalipalvelut, Suunnittelupäällikkö Marianne Aalto-Siiro, **Päijät-Hämeen hyvinvointialue**, Johtaja, yhdyspintatyö ja hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Minna Veistilä, **Varsinais-Suomen hyvinvointialue**, sosiaalityön johtaja Soile Merilä, **Helsingin kaupunki**, Projektipäällikkö Marjo Alatalo.

Kansainväliset verkostot

Hankkeen tukena toimii kansainvälinen asiantuntijaryhmä, joka koostuu seuraavista tutkijoista (professori Jill Berrick, University of California, Berkeley/Yhdysvallat; professori Kay Biesel, Fachhochschule Nordwestschweiz/Sveitsi ja Saksa). Yhteistyö kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa mahdollistaa hankkeen tulosten kytkemisen kansainväliseen lastensuojelun sosiaalityöhön ja tutkimukseen. Ryhmän jäseniä tavataan etäyhteydellä 1–3 kertaa hankkeen aikana, ja ryhmän tehtävänä on keskustella tutkimuksen lähtökohdista, toteuttamisesta sekä tuloksista.

4. Vastuullinen tiede

4.1. Tutkimuseettiset kysymykset

Hanke noudattaa TENK:n sekä EU:n yleisen GDPR:n periaatteita. Tutkimushanke käy läpi Helsingin yliopiston tutkimuseettisen ennakoarvioinnin. Jokaisen aineistontuotannon vaiheelle haetaan tarvittavat tutkimusluvut. Tutkimusmateriaali säilytetään tietoturvalisella yliopistojen yhteisellä SD-desktop -alustalla salasana suojatuissa kansioissa. Hankkeen eri vaiheissa noudatetaan hyviä tieteellisiä käytäntöjä.

Tutkimukseen osallistuvia henkilöitä informoidaan tutkimuksen kestosta ja toimenpiteistä, joilla tutkijat suojaavat heidän anonymiteettiaan. Informoitu suostumus neuvotellaan joko suullisesti tai kirjallisesti kaikkien tutkimukseen osallistuvien kanssa. Tutkimusaineistoa käsitellään luottamuksellisena. Henkilötietoja sisältäviä äänitallenteita käsittelevät ainoastaan tutkimushankkeen tutkijat tai heidän kanssaan virallisen yhteistyösopimuksen tehneet tahot, kuten litterointipalvelu. Kaikki aineistoa käsittelevät tahot noudattavat tietosuojalainsäädäntöä. Tutkimusaineiston valtakunnallinen luonne mahdollistaa sen, etteivät yksittäiset osallistujat ole tunnistettavissa hankkeen tutkimusjulkaisuista.

Tutkimushankkeen aikana kerätty yksilö- ja fokusryhmähaastatteluaineisto voidaan arkistoida Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon (jatkossa YHT) tutkimushankkeen päättyessä ilman henkilötietoja tutkittavien luvalla. Tällöin tutkimusaineiston hallintaoikeudet siirtyvät YHT:lle. YHT arvioi aineiston arkistointikelpoisuuden ja tarvittaessa poistaa tai muokkaa aineiston osia varmistaakseen aineiston pitkäaikaisen arkistoinnin ja käytön.

4.2. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Hankkeen tavoitteena on edistää tasa-arvoa, sillä se pyrkii haavoittavissa olosuhteissa elävien lasten ja perheiden saaman tuen vahvistamiseen kehittämällä käytännön välineitä luottamuksen rakentamiseen asiakkaiden ja sosiaalityöntekijöiden välillä.

4.3. Avoin tiede

Helsingin ja Turun yliopistojen piirissä tuotetut tieteelliset julkaisut ovat lähtökohtaisesti avoimesti saatavilla. Kaikki yliopistoissa tuotetut tieteelliset julkaisut rinnakkaistallennetaan julkaisuarkisto HELDA ja UTUPub tutkimustietokantoihin. Hankkeen aikana toteutetaan seuraavat julkaisut, jotka ovat avoimesti saatavilla:

Taulukko 2. Hankkeen alustava julkaisusuunnitelma

<i>Aihe ja kirjoittajat</i>	<i>Esimerkkilehti</i>
TP 1 Jaakola, Toikka ja Lamponen ym.: SOTE:n ammattilaisten luottamus lastensuojeluun hyvinvointialueilla	2024, Sosiaalilääketieteellinen aikakausilehti
TP 1 Lamponen, Jaakola, Toikka, Heino ym.: Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden näkömyksiä luottamusta rakentavista tekijöistä monialaisessa yhteistyössä hyvinvointialueilla	2024, Hallinnon tutkimus
TP 2 Koskinen, Heino & Tarkiainen: Parents experiences of trustful and untrustful relationships with child welfare social workers	2024, Child and Family Social Work

TP 2 Koskinen, Tarkiainen & Heino: How collaboration with expert-by-experience can build trust towards child welfare services	2025, Journal of Nordic Social Work
TP 2 Koskinen ym.: Lastensuojelun käytäntöjen kehittäminen luottamusta vahvistavaksi ammatilliseksi toiminnaksi	2025, Kasvun tuki
TP 1 ja TP 2 Lamponen, Heino ym.: Käytäntötutkimuksen hyviä käytäntöjä luottamuksen tutkimuksessa eri sidosryhmien kanssa	2025, Yhteiskuntapolitiikka
TP 1 ja TP 2 Heino, Jaakola, Tarkiainen ym. Luottamuksen merkitys ammatillisessa työskentelyssä sosiaalityössä	2025, Työelämän tutkimus

Edellä mainittujen julkaisujen lisäksi hankkeelle laaditaan viestintäsuunnitelma. Sen puitteissa hankkeelle luodaan nettisivut, joilla kerrotaan hankkeesta, hankkeen aikana tuotetuista julkaisuista ja julkaistaan tutkijoiden ja yhteistyökumppaneiden yhdessä kirjoittamia blogikirjoituksia 5 kertaa hankkeen aikana. Hankkeen lopussa tuotetaan myös kehittämispainotteinen julkaisu luottamuksen rakentamisen tavoista ja menetelmistä lastensuojelussa yhteistyössä hankkeen yhteistyökumppaneiden kanssa. Julkaisu laitetaan avoimesti saataville sekä hankkeen ja yhteistyökumppaneiden nettisivuille.

4.4. Kestävän kehityksen tavoitteet

Kokonaisuutena hanke edistää yhdenvertaista sekä eettisesti ja sosiaalisesti kestävä lastensuojelun sosiaalityötä, mikä puolestaan tukee myös vaikeassa elämäntilanteessa olevien lasten ja perheiden hyvinvointia ja yhteiskunnallista osallisuutta.

5. Yhteiskunnalliset vaikutukset ja vaikuttavuus

Tutkimuskonsortion tavoitteena on tuottaa korkeatasoista tutkimustietoa, jota voidaan hyödyntää sosiaalipoliittisessa päätöksenteossa, käytännön sosiaalityössä, kolmannen sektorin järjestöissä ja sosiaalityön yliopisto-opetuksessa sekä tieteellisessä tutkimuksessa. Luottamus on universaali teema, ja arvioimme, että tutkimustuloksilla on vahva potentiaali saavuttaa laaja kotimainen ja kansainvälinen yleisö. *Tuen tarpeessa olevien lasten ja perheiden näkökulmasta* hanke tuottaa tietoa asiakkuuden prosesseista, palveluihin ohjautumisesta ja niiden ulkopuolelle jäämisestä. *Ammattilaisten näkökulmasta* tutkimus tuottaa tietoa ja ymmärrystä asiakassuhteissa rakentuvasta luottamuksesta sekä antaa välineitä luottamuksen rakentamiseen asiakassuhteissa. *Palvelujärjestelmän näkökulmasta* saadaan tarkempaa tietoa lastensuojelun roolista vaikeassa elämäntilanteissa olevien lasten ja perheiden arjessa sekä lastensuojeluun kohdistuvista odotuksista. *Yhteiskunnan näkökulmasta* hanke tekee näkyväksi kaikessa inhimillisessä sekä ammatillisessa kanssakäymisessä tärkeän luottamuksen teeman mikä on hyödyksi sekä käynnissä olevassa sosiaali- ja terveystalouden uudistuksessa että tulevien ammattilaisten kouluttamisessa.

1. Lähdeluettelo

- Baier, A. (1999) *Moral Prejudices: Essays on Ethics*. Cambridge: Harvard University Press.
- Biesel, K. & Cottier, M. (2020) Errors and Mistakes in Child Protection: Understandings and Responsibilities. Teoksessa Kay Biesel ym. (toim.) *Errors and Mistakes in Child Protection: International Discourses, Approaches and Strategies*. Policy Press Scholarship.
- Bolger, C. & Walters, G. (2019) The relationship between police procedural justice, police legitimacy, and people's willingness to cooperate with law enforcement: A meta-analysis. *Journal of Criminal Justice*, 60, 93–99.
- Cossar, J., Brandon, M. & Jordan, P. (2014) 'You've got to trust her and she's got to trust you': children's views on participation in the child protection system. *Child and Family Social Work*, 21 (1), 103–112
- Gilbert, N., Parton, N., & Skivenes, M. (toim.). (2011). *Child protection systems: International trends and orientations*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199793358.001.0001>
- Heino, E. (2016) Ymmärrystä ja tukea – kohtaamattomuutta ja vääryyttä. Venäläistaustaisten perheiden institutionaalisen luottamuksen ja epäluottamuksen rakentuminen suomalaisia peruspalveluita kohtaan. *Yhteiskuntapolitiikka*, 81 (2), 127–137.
- Heino, E. (2018) *Yhteiskunnan jäsenyyden ehdot. Arjen kansalaisuuden rakentaminen ja peruspalvelukokemukset venäläistaustaisten perheiden kertomuksissa*. Helsinki: Helsingin yliopisto.
- Heino, E. & Lillrank, A. (2020) Institutionaalisen luottamuksen rakentuminen – maahanmuuttajataustaiset perheet perus- ja vammaispalveluiden käyttäjinä. *Sociologia*, 57 (4), 346–362.
- Heino, E. (tulossa 2024) Luottamuksen rakentuminen lastensuojelun sosiaalityössä. *Työelämän tutkimus*.
- Jaakkola, H. (2013) *Lastensuojelu ja julkisuus*. Helsinki: Lastensuojelun keskusliitto.
- Ilmonen, K. (2002) *Luottamus modernissa maailmassa*. Jyväskylän yliopisto.
- Isola A-M., Saarto S., Inkinen K & Kallio, M. (2022) Lastensuojelun asiakasvanhempien kokemuksumppanuus. Onnistumisia ja opiksi otettavaa. *Tutkimuksesta tiivistä 42/2022*. Helsinki: Terveystieteiden tutkimuskeskus.
- Jallinoja, Riitta (2006) *Perheen vastaisuus. Familistista käännettä jäljittämässä*. Helsinki: Gaudeamus.
- Juhasz, I. & Skivenes, M. (2016) The Population's Confidence in the Child Protection System – A Survey Study of England, Finland, Norway and the United States (California). *Social policy & Administration*, 7, 1330–1347.
- Kortteinen, M. & Elovainio, M. (2012) Millä tavoin huono-osaisuus periytyy? Teoksessa S. Myllyniemi (toim.) *Monipolvinen hyvinvointi. Nuorisobarometri 2012*. Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriö, Nuorisotutkimusverkosto & Nuorisoasiain neuvottelukunta, 153–167.
- Kotkavirta, J. (2002) Luottamus instituutioihin ja yksilöllinen hyvinvointi. Teoksessa Ilmonen, Kaj (toim.): *Sosiaalinen pääoma ja luottamus*. Jyväskylän yliopisto, 55–68.

Kunelius, R. Noppari, E. & Reunanen, E. (2009) *Media vallan verkoissa*. Sarja A112. Tampere: Tampereen yliopisto.

Lappi-Seppälä, T. & Tala, J. & Litmala, M. & Jaakkola, R. (1999) *Luottamus tuomioistuimiin. Haastattelututkimus väestön asenteista 1998*. Helsinki: Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen julkaisuja.

Lastensuojelulaki (417/2007): <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>

Lastensuojelun keskusliitto (2016) *Verkossa. Lastensuojelun kuva sosiaalisessa mediassa*. Helsinki: Lastensuojelun keskusliitto.

Lefevre, M., Hickle, K., Luckock, B. & Ruch, G. (2017) Building Trust with Children and Young People at Risk of Child Sexual Exploitation: The Professional Challenge. *The British Journal of Social Work*, 47 (8), 2456–2473.

Luhmann, N. (1988) Familiarity, Confidence, Trust. Problems and Alternatives. Teoksessa Gambetta, Diego (toim.) *Trust. Making and Breaking Cooperative Relations*. New York: Blackwell, 94–107.

Mansell, James, Ota, Rissa, Erasmus, Ricus & Marks, Kip (2011) Reframing child protection: A response to a constant crisis of confidence in child protection. *Children and youth services review*, 11, 2076-2086.

Mason, C., Taggart, D. & Broadhurst, K. (2020) Parental Non-Engagement within Child Protection Services—How Can Understandings of Complex Trauma and Epistemic Trust Help? *Societies*, 10(4), 93.

Mc Laughlin, J. (2016). Social work in acute hospital settings in Northern Ireland: The views of service users, carers and multi-disciplinary professionals. *Journal of Social Work*, 16(2), 135–154.

Niemelä, M. & Pajula, H. (2014) *Kansalaisten ja yhteistyökumppanien mielikuvat ja arviot Kelan toiminnasta 2000-luvulla*. Kelan tutkimusosasto, Sosiaali- ja terveysturvan selosteita.

Rothstein, B. & Stolle, D. (2008) The State and Social Capital: An Institutional Theory of Generalized Trust. *Comparative Politics*, 40 (4), 441–459.

Satka, M ym. (2016) *Käytäntötutkimuksen taito*. Heikki Waris -instituutti & Matilda Wrede -instituutit.

Sevenhuijsen, S. (1998) *Too good to be true?* IMW Working Paper no. 3/1998. Wien.

Skivenes, M., & Benbenishty, R. (2022). Populations trust in the child protection system: A cross-country comparison of nine high-income jurisdictions. *Journal of European Social Policy*, 32(4), 422–435.

Sztompka, P. (1996) *Trust: A sociological theory*. Cambridge, UK: Cambridge University.

Terveysturvan ja hyvinvoinnin laitos (2022) *Kokemusasiantuntijat lastensuojelussa*: <https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/toimijat-tyon-tuki-hallinto/toimijat/kokemusasiantuntijat-lastensuojelussa>

Turtiainen, K. (2012) *Possibilities of Trust and Recognition Between Refugees and Authorities. Resettlement as a Part of Durable Solutions of Forced Migration*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Valtioneuvosto (2023) *Lastensuojelun visio korostaa luottamusta ja vaikuttavuutta*. Tiedote. <https://valtioneuvosto.fi/-/1271139/lastensuojelun-visio-korostaa-luottamusta-ja-vaikuttavuutta>.